

0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31
0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31
0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31

UUTISET

PTT:N TALOUSTUTKA

Mikä ilmaston-muutoksen torjunta?

Pitäisikö kaikki taloudellinen toiminta arvioida ilmasto-kriteereillä? Näyttäisivätkö tulokset siltä, että ilmaston-muutoksen torjunta on saanut muiden tavoitteiden joukossa painoarvon nolla tai sitä suuremman luvun? Ykköstä tuskin saadaan mistään taloudelliseksi toiminnaksi arvioitavasta aloitteesta tai liiketoiminnasta. Toiminnan ainoana tarkoituk-sena ei ole ilmastonmuutoksen torjunta edes EU:n energia- ja ilmastonmuutosstrategiassa.

Ilmastonmuutoksen torjunta on kirjattu osaksi energia- ja ilmastostrategiaa, mutta ehdoilla, joiden kanssa siitä tulee tavoite muiden joukossa. Ensinnäkin energia- ja ilmasto-politiikan tulee tukea kestäväää kasvua. Toisaalta päästöjen vähentämistä ei haluta tehdä rajoittamalla liikkuvuutta, joka on koko Euroopan unionin perusta. Liikkuvuus tarkoittaa niin ihmisten liikkumista kuin tavaroiden ja palvelujen liikkumista. Molempien edistäminen lisää energiankulutusta sekä päästöjä.

Ilmastonmuutoksen torjunta ei siis ole urheilua, jossa tavoitteet ovat selvät ja jossa niihin pyritään määrätietoisesti. Vaihtoehtona voitaisiin siis ajatella, että lisätään ilmaston-muutoksen torjunta osaksi kaikkea muuta toimintaa ja pyritään lisäämään sen painoarvoa niissä.

Tästä löytyy useita esimerkkejä. Kehityspoliitikassa ilmastonmuutoksen torjunta on jo usein osa toiminnan arviointia. Alue on kuitenkin yksi haastavimmista. Kuinka voidaan vaatia kehittyviä maita asettamaan suurta painoa ilmastonmuutoksen torjunnalle, kun köyhyys on koko ajan läsnä ja mahdollisuudet elinolojen parantamiseen täytyy asettaa etusijalle?

Teollisuuspolitiikan tukemisessa ilmastonmuutoksen torjunta ei toimi ilman uhkia ja rangaistuksia. Esimerkiksi kaivostoiminnan kehittäminen hiilineutraaliksi vaatii vahvoja kannustimia ja toimivia markkinoita. Pelkillä suosituksilla tai brändiin vetoamisella ei päästä pitkälle markkinoilla, joilla tuotetaan homogeenisia metalleja suurilla kustannuksilla. Nettovaikutus voi kuitenkin olla päästöjen kannalta niitä vähentävä, jos kaivostoiminnan avulla korvataan muualla maailmassa tuotettua, vielä hiili-intensiivisempää tuotantoa.

Aluekehitys on ilmastonmuutoksen torjunnan kannalta ensi näkemältä ristiriidassa. Miten voidaan vähentää kasvi-huonekaasuja, jos samaan aikaan suositaan hajautettua yhdyskuntarakennetta, sallitaan liikkuvuuden lisääminen yksityisautoilun kautta ja tuetaan teollisuudenaloja, jotka usein nojautuvat energiaintensivisyyteen?

Bioenergian kehittämisestä löytyy tällaisia synergioita aluetalouden ja ilmastonmuutoksen torjunnan välille. Paikal-liset, kotimaiset energialähteet tarjoavat työtä maakuntiin, nojaavat päästöttömään biomassaan ja vähentävät fossiilisten polttoaineiden, kuten öljyn ja kivihiilen, siirtämistä rekkojen avulla alueelta toiselle. Vielä kun saataisiin se tehokas bio-jalostamo joka maakuntaan.

LEENA KERKELÄ
on PTT:n ekonomisti.

leena.kerkela@ptt.fi

MT:n verkkopalvelun lomakevirhe korjattu

MT:n verkkopalvelussa oli loppuvuikolla reilun vuorokau-den mittainen tekninen virhe, minkä vuoksi esimerkiksi rivi-ilmoitukset ja muut palvelun kautta jäteyty viestit eivät välit-tyneet eteenpäin. Vika havait-tiin ja korjattiin perjantaina.

Verkkosivuille ilmestyi tek-ninen vika keskiviikkona illal-la, kun palveluun tehtiin niin sanottu järjestelmäpäivitys. Sen vuoksi palvelun kautta jä-tetyt tilaukset, rivi-ilmoitukset, osoitteenmuutokset, jakelun keskeytykset ja palautteet ynnä muut viestit eivät tallentuneet tietokantaan.

Palvelu ilmoitti lähettäjälle lähettämisen yhteydessä, että tallennus ei onnistunut. Tiedot eivät siis ole tallentuneet MT:n

MT

Selvitys ei puolla työpaikkojen siirtoa

Valtion työpaikkojen siirto pääkaupunkiseudun ulkopuo-lelle ei ole selvityksen mukaan piristänyt maakuntien taloutta. Maakuntiin ei ole syntynyt uusia yksityisiä työpaikkoja, osoittaa Valtion taloudellisen tutkimus-keskuksen (VATT) selvitys.

Valtio siirsi pääkaupunkiseu-dulta nelisentuhatta työpaik-kaa vuosina 2001–2011. Määrä vastaa noin kolmea prosenttia valtion kaikista työpaikoista.

Selvityksessä tarkasteltiin myös maakuntien tulotasoa,

Talvivaara lykkäsi juoksutusta etelään

Talvivaara jatkaa käsiteltyjen jätevesien juoksuttamista tois-taiseksi vain pohjoiseen eli Ou-lujärven vesistön suuntaan.

Alun perin yhtiö ilmoitti, että jätevesiä alettaisiin laskea myös etelään eli Vuoksen vesistöön. Juoksutusten aloittamista on siirretty tälle viikolle.

Talvivaaran ylimääräinen yhtiökokous hyväksyi perjan-taina osakeannin järjestämisen. Annilla on tarkoitus kerätä 260 miljoonaa euroa, jotta tappiolin-nen yhtiö saataisiin jaloilleen.

MT-STT

Kansanedustaja kanteli kuntaremontista

Kansanedustaja Markus Musta-järven mielestä kuntaremonttia on tehty liian kiireellä, vailla kunnollisia tietoja ja väärä pää edellä. ”Pitäisi mennä alhaalta ylös eikä päinvastoin. Tämä ei ole hyvää lainvalmistelua.”

.....

Vasenryhmän kansanedustaja **Markus Mustajärvi** on tehnyt oikeuskanslerille kantelun hal-lituksen kuntauudistuksesta eli kuntarakennelain valmiste-lusta.

Mustajärvi haluaa selvittää, onko kuntauudistus juridisesti pätevä, onko sen valmistelussa noudatettu hyvää hallintotapaa ja onko kunnille annettu aika-taulu kohtuullinen.

Hän teki kantelun kuunnel-tuaan kansaa, kuntia ja oikeus-oppineita.

”Edellytän tässä talossa lain-säättäjänä sitä, että lait on hyvin valmisteltu. Nyt kunnilla ei ole tietoa sote-ratkaisusta eikä val-tionosuuksista, mutta ne pako-tetaan antamaan lausuntoinsa kauhealla kiireellä. On päi-vänselvää, ettei tämä prosessi täyty hyvän lainvalmistelun kriteerejä.”

Mustajärvi pitää ydinongel-mana sitä, että kunnat pako-tetaan ensin etsimään yhdis-tymiskumppanit ja vasta sen jälkeen mietitään sosiaali- ja terveyspalveluiden (sote) jär-jestäminen.

Sote-raporttia ei tullut ennen kuntien lausuntoajan umpeu-tumista eli kunnilla ei ollut tosiasiaassa eväitä ottaa kantaa kuntarakennelakiin.

”Olen ihmetellyt, että onko hallituksen pakka oikeasti niin sekaisin kuin näyttää, vai pyöri-tetäänkö asioita tahallaan ja iso muutos etenee samalla koko ajan.”

Mustajärvi arvostelee sitä, ettei kuntaremonttia ole perus-teltu laskelmilla, vaan keino-te-koisilla perusteilla. Sellainen on hallituksen keksimä ”vahvan

Markus Mustajärven mielestä kuntauudistuksessa edetään väärässä järjestyksessä: kunnat pakotetaan ensin miettimään yhdistymiskumppanit, ja vasta sen jälkeen sosiaali- ja terveyspalvelut mietitään kuntoon.

peruskunnan” käsite.

”Kunta ei vahvistu eivätkä etäisyydet ja syntyvyys muutu millään mahtikäskyllä tai rajo-jen muuttamisella. Jos palve-luja ei karsita, mistä se säästö syntyy?”

Kansanedustajan kotikunta on lappilainen Savukoski, jossa on kaksikaita reilut tuhat, mat-kaa seuraavaan maalikylään eli Pelkosenniemenle 40 kilome-triä ja lähimpään sairaalaan ja työvoimatoimistoon Kemijär-velle 100 kilometriä.

Mustajärvi näki oman äitän-sä viimeisten elinkuukausien kohdalla, että pieni kunta voi toimia hyvin ja potilaan par-haaksi.

Sote-alueiden väestöpohjat

ovatkin hänestä keinoetokaisia.

Mustajärvi näkeekin koko kuntaremonttissa isomman kuvion. Kunnissa tehdään nyt sitä mitä valtionhallinnossa aiemmin: keskitetään palveluja isompiin keskuksiin. Pärjäämi-sen ajattelu ei yllä keskusku-nasta ympäröivään maakun-taan, hän pelkää.

”Eväät rajulle keskittämiske-hitykselle ovat olemassa.” Ja vaikka kuntaministeri on luvannut, että 90 prosenttia kansalaisista asuu enintään 40 kilometrin päässä valtionhal-linnon palveluista, se herättää kysymyksen.

”Entäs ne loput kymmenen prosenttia?”

EIJA MANSIKKAMÄKI

EU-kritiikki toi potkut

Markus Mustajärvi kuuluu eduskunnassa omaan, kahden miehen vasenryhmä-eduskun-taryhmäänsä **Jyrki Yrttiahon** kanssa.

He kuuluvat yhä vasemmisto-liittoon, mutta heidät erotettiin vuonna 2011 puolueen edus-kuntaryhmästä heidän äänes-tettyään epäluottamusta nykyi-sen hallituksen ohjelmaa vas-taan.

Synnä oei hallituksen politiik-ka EU-tukipaketoin suhteen.

Mustajärvi katsoo edelleen, että hänen puolueensa talous-osaaminen oli neuvotteluissa lii-

» **Myös arvon-lisäveroa on korotettu, vaikka vasemmisto-puolueet vastustivat sitä hallitus-neuvotteluissa.«**

MARKUS MUSTAJÄRVI

an heppoista ja kokoomus pääsi kynäilemään nyt maksettavat laskut.

”Ohjelmaan kirjattiin, että kun valtionaloudessa on vaikeaa, ei vain suositella vaan velvoitetaan leikkauksiin ja veronkorotuksiin. Lisäksi otetaan velkaa ja lape-taan velkaraahaa toisten maiden vastuiden maksamiseksi.”

Myös arvonlisäveroa on koro-tettu, vaikka molemmat vasem-mistopuolueet vastustivat sitä hallitusneuvotteluissa, Musta-järvi huomauttaa. Hän epäilee, että kehysriihestä hiipii köyhien kukkarollee uusi rosvo: indeksien jäädyttäjä.

”Lapsilisät jäädytettiin jo.”

EIJA MANSIKKAMÄKI

Tutkija näkee kuntauudistuksessa pakottamisen makua

Hallitus kirjasi hallitusohjel-massa tavoitteekseen ”vahvat peruskunnat”, loi niihin kriteer-it ja määrää nyt kuntia selvit-tämään niiden mukaan kunta-liitoksia.

”Muodollisesti pakkoliitok-sista ei puhuta, mutta kyllä tässä siihen suuntaan painetta luodaan ja sillä tiellä ollaan.”

Näin sanoo perustuslakiin perehtynyt akatemiaprofessori **Kaarlo Tuori**.

Tuori näkee ”pehmeitä pak-kokeinoja” paitsi liitosselvitys-pakossa, myös valtionosuusre-montissa ja sosiaali- ja terveydenhuollon (sote) palveluiden isäntäkuntamallissa. Nämä uudistukset ovat kesken, minkä

vuoksi Tuorista oli kohtuuton-ta vaatia kunnilta lausuntoja rakennelakiin.

”On lähdetty vähän väärästä päästä liikkeelle. Ensin olisi pitänyt katsoa tehtävät ja miet-tä sitten rakenteet, missä niitä tehtäviä hoidetaan.”

Professori ennakoii, että kun-nille päätettävät selvitysalueet ovat hallituksen mielestä yhtä kuin muodostettavat uudet kunnat, vaikei sitä ääneen sa-notakaan.

”Kuntarakenneuudistuksen erikoinen puoli on, että sitä perusteltiin sote-tehtävien hoitamisella riittävän suurissa yksiköissä. Tavoite ei näytä toteutuvan, vaan joudutaan ra-

kentamaan erilaisia himmelei-tä. Se vie uudistukselta pohjaa.”

Tuori ei ota kantaa kansan-edustajan kanteluun, mutta muistuttaa, että aiempi. Asik-laan kunnan kantelu johti lähinnä aikataulumuutokseen. Uudistuksen aikataulu on silti hänestä yhä ”hievin tiukkaa”.

Perustuslaista voi olla ongelma

”Vakavin asia, joka on työnnetty syrjään, on se etteivät suomalai-set kunnat ole vain hallinnolli-sia yksiköitä, vaan kansanvallan perusta”, Tuori sanoo. Vahvaa paikallisisidentiteettiä ja yhtei-söllisyyden tunnetta ei voi heit-tää pois kerta heitolla.

UUTISTAUSTA

Proomu ilman hinaaja-alusta ja kompassia

Karjalan tasavallan talous on seisonut puujaloilla suurin piirtein neuvostoajan alusta alkaen.

Sosialismin aikana joka kol-mas Neuvostoliitossa julkaistu lehti painettiin Kontupohjan kombinaatin paperille. Neuvos-toiliiton romahduksen jälkeen rajatasavallasta on tullut yksi suurimmista puuraaka-ainetta Suomeen toimittavista alueista.

Metsävientä antoi Karjalalle mahdollisuuden selviytyä vuoden 1998 talouskriisistä. Metsäteollisuuden johtavat yritykset saivat mahdollisuuden tuhlatra rahaa paitsi tuotannon modernisointiin myös urheilu- ja kulttuuripalatsien rakenta-miseen.

Karjalan metsäteollisuuden kulta-aika päättyi kuitenkin nopeasti. Monet metsäyriykset eivät selvinneet purjehduksesta

maailmanmarkkinoiden kriisissä. Nykyään Karjalan tasavallan metsäteollisuus muistuttaa proomua ilman hinaaja-alusta ja kompassia.

Viime vuonna Karjalassa hakattiin vain viisi miljoonaa kuutiometriä puuta eli yli kym-menen prosenttia vähemmän kuin vuonna 2011. Se on yksi Venäjän historian heikoimmista tuloksista.

Viennin rajoituksien takia karjalaiset puunkorjuuyritykset eivät voi myydä puuta Suomelle tai muille maille, mutta samaan aikaan puulle ei ole kysyntää Karjalassa.

Kontupohjan kombinaatti pahoissa vaikeuksissa Tasavallan suurin puuraaka-aineen kuluttaja Kontupohjan sellu- ja paperikombinaatti vähensi puun ostoja, kun

lehtipuusta valmistetun paperin tuotanto vähentyi. Esimerkiksi marraskuussa kombinaatti laski paperintuotantoa 47 ja joulu-kuussa 72 prosenttia!

Muilla sellu- ja pape-riteollisuuden yrityksillä tilanne ei ole kovin parempi: Segezan paperikombinaatin raaka-ainevarasto on täynnä, ja Pitkärannan sellutehdas on jo konkurssin partaalla.

Tuotannon lasku ei ole Kontupohjan kombinaatin suurin ongelma. Viime vuoden lopussa kombinaatin velat ylsivät 13 miljardiin ruplaan ja jopa ylittivät koko Karjalan tasavallan valtionvelan, joka on yli kymmenen miljardia ruplaa.

Kombinaatti velkaantui Venäjän pankkeille yli kymmenen miljardia ruplaa, ja viime vuoden lopussa pankit pysäyt-tivät kombinaatin luotonannon.

Kontupohjan kombinaatti jäi ilman rahaa ja raaka-ainetta ja pyysi Karjalan välimesioikeutta tunnustamaan sen vararikko-seksi.

Tasavallan välimesioikeus kä-sitteli kombinaatin asian 6. maa-liskuuta ja kuten odotettavissa oli, oikeus julisti kombinaatin vararikkokoon. Se tarkoittaa, että kombinaatin velat jäädytetään ja yrityksellä on mahdollisuus palautua vakavaraiseksi.

Vaieudet heijastuvat puunkorjuutyksiin Päätös ei kuitenkaan ratkaise puunkorjuuryitysten ongelmia. Kontupohjan kombinaatti ei ole maksanut puutoimituksista viime kevään jälkeen. Voidaan sanoa, että sellu- ja paperi-kombinaatti on syönyt yritysten käyttöäpääomaa.

Oikeuden päätös vararikosta

vain murskaa puunkorjuu-yritysten toiveet rahan palautta-misesta.

Rahan puutteen takia monet puunkorjuuyritykset eivät maksa metsänvuokrauksesta.

Karjalan luonnonkäytön ja ekologian ministeriön suurien velallisten listalla on 16 yritystä. Kukin niistä on velkaantunut valtiolle metsänvuokrauksesta yli miljoona ruplaa. Listaa kutsutaan ”vellallisten miljo-näärien listaksi”.

On merkille pantavaa, että myös Karellesprom-yhtiö, jonka suurin omistaja on tasavallan hallitus ja joka on yksi Karjalan suurimmista metsänvuokraa-jista, on tällä listalla.

Karjalan hallitus on uhannut riistää metsän velallisilta, mutta metsän uusjako voi aiheuttaa kaaosta metsäteollisuudessa ja lamauttaa koko metsäsektorin.

Karjalan kansallisen pankin puheenjohtaja **Jelena Kuleshova** arvelee, että tasavallan metsäsektori ei ole vielä saavuttanut pohjaa ja siksi metsäteollisuuden velat voivat kasvaa. Kuleshova pelkää, että metsäalan ongelmat vaikuttavat negatiivisesti koko tasavallan taloutta.

Karjalan hallitus ei kuitenkaan ole esittänyt suunnitelmaa, jolla metstäteollisuuden velat selviytyä kriisistään. Eikö se huomaa, että metsäteollisuuden kriisi voi luhistaa puujaloilla seisovan tasavallan talouden?

VALERI POTASHOV
on venäläinen lehtimies, joka asuu Petroskoissa.